

uheldig Indflydelse. Missionsstationen og Handelsetablissementerne i Forening have for en stor Del vænnet Grønlænderne af med den Levedis, som var den naturlige for dem og den eneste, der egentlig kunde gøre det muligt for dem at blive paa disse umilde Kyster. Det har vænnet dem af med Arbejdet, og det har gjort, at de mange Steder samle sig i Flokke omkring Stationerne og leve et Liv som halve Almisselemmer. Det har jo endogsaa flere Steder vist sig, at de ere blevne befængte med modbydelige Sygdomme, som Civilisationen har ført med sig. I Vestgrønland er der imidlertid næppe noget at gøre mod dette; hele Udviklingen der gaar sin Gang, og der er vel ingen, der tænker paa at forandre Forholdene der. Men at anlægge en Missionsstation og et Handelsetablisement i Østgrønland, vilde dog vistnok være endnu mere betænkeligt, end det har været i Vestgrønland. For er der noget Sted, hvor det gælder om, at Befolkningen ikke slaar sig til Kv paa et enkelt Sted, men at den bliver ved at leve hele det Fisser- og Jægerliv, som den har levet fra Arilds Tid, saa er det aabenbart paa Østkysten. Stulde det der føre til, at man samlede sig omkring en Missionsstation og til Dels lod sig underholde der, vilde det være en ren Ulykke for Befolkningen og en stor Byrde for vor Statskasse. Og det er et stort Spørgsmaal, forekommer det os, om man ved at sende en almindelig Missionær derop, vil kunne forhindre, at Forholdene tage en saadan Vending. Der er jo Tale om nu at sende en almindelig teologisk uddannet Mand derop, og Folketinget har været med til i nogle Aar at give en Bevilling til Uddannelse af en Missionær i Østgrønland. Folketinget har i 1888—89, 1889—90 og 1890—91 givet Understøttelse til en Student Eberlin til at uddanne sig til Missionær i Østgrønland. Han afbrød sin Uddannelse og rejste til Australien, saa de Penge vare spildte. Imidlertid vilde man da der fremkom et Forslag om Understøttelse til Kandidat Küttel, ikke nægte at give ham denne Understøttelse, men Finansudvalget tog, da Sagen blev forelagt i 1892—93 i en ny Skikkelse, et bestemt Forbehold mod, at det derved skulde binde sig til at etablere en fast Mission i Østgrønland, og nu, da Sagen ligger mere ophøst for, har Flertallet ikke kunnet gaa med dertil. Kandidat Küttel, som har uddannet sig til denne Stilling, synes efter de Bidnesbyrd, der foreligger, at være en meget fortræffelig Mand, men der er dog blandt andet den Vanskelighed, at han synes at være noget svagelig; der foreligger Lægeattest om, at hans Helbred ikke er saa

godt, og det er dog vist en aldeles væsentlig Betingelse for at kunne overtage en saadan Stilling, at man er legemlig stærk. Men dertil kommer, at det kan være svært nok for en europæisk, en dansk Missionær, der kommer op til Vestgrønland, at tale til Grønlænderne paa deres Modersmaal; det varer meget længe, inden de overhovedet kunne gøre sig forstaaelige for dem, selv om de i længere Tid have studeret det vanskelige grønlandske Sprog; men paa Østgrønland ville Forholdene absolut blive endnu vanskelige. Der, hvor Befolkningen i en ganske særlig Grad fører et omslukkende Liv, vil det, saa vidt jeg kan se, være aldeles nødvendigt, at en Mand, der virkelig skulde udrette noget iblandt dem, maatte flytte rundt omkring med dem paa deres Farter, deres Sommerrejser og lange Farter, og det tror jeg ikke, man let saar en almindelig dansk, teologisk Kandidat til at gøre. Jeg tror, at det vil være nødvendigt, hvis man skal sende en Mand derhen, at det da maa være en Grønlænder, der virkelig kunde leve som Grønlænder og med Grønlænderne. Man har jo ogsaa haft Øje for dette og ment, at det slet ikke kunde gaa an at sende denne Mand alene, men at man maatte sende en grønlandsk Kateket i Forbindelse med ham. Nogle af os i Udvalget have ment, at det vilde være langt naturligere, naar man overhovedet vilde gøre Forsøg i den Retning, da at sende en eller to grønlandske Kateketer derop, netop med den Opgave at rejse omkring sammen med deres Landsmænd og præke for dem under Vejs. Om det er noget, der kan lade sig gøre, er en ganske anden Ting, det har jeg ikke nogen Mening om, det er jo muligt, at der er saadanne Vanskeligheder derved, at det ikke kan lade sig gøre. Men saa foreligger der dog Forslag om en anden Ordning af Sagen. Der er et Forslag fra Missionær Lützen i Julianehaab, der foreligger i de os tilsendte Akter, som gaar ud paa, at man foreløbig burde lade Spørgsmaalet om Angmagalik hvile, da det er et saa stort og kostbart, saa vanskeligt og tvivlsomt Spørgsmaal, men at man derimod burde indrette en Missionsstation paa et Punkt i Sydgrønland, der ligger østligere end den sydligste af de danske Handelspladser, Pamiagdliuk. I Nærheden af den kunde en saadan Station oprettes, og Hr. Lützen henleder Opmærksomheden paa, at der er to grønlandske Kateketer, der ere villige til at gaa derhen, og som efter hans Mening vilde være meget dygtige dertil, nemlig Kateketerne Johannes Hansen og Isak Lund. En lignende Plan blev anbefalet af Garde, da han vendte hjem fra